

Finansdepartementet

Oslo, 17. september 2026

Høringssvar – NOU 2026: 9 Veien mot et bedre og mer forutsigbart skattesystem

Voksenopplæringsforbundet (Vofo) takker for muligheten til å komme med innspill på *NOU 2026:9 Veien mot et bedre og mer forutsigbart skattesystem*. Vofo er interesseorganisasjonen for 11 studieforbund. Vi fremmer voksnes læring ved å bidra til mangfold, utvikling og ny kunnskap og er et felles forum for voksnes læring i demokratiske og ideelle organisasjoner.

Vofo avgrenser sitt innspill til kommisjonens anbefaling om å utrede merverdiavgift på kommersielle kurs og idrettstilbud. For øvrig slutter vi oss til Frivillighet Norges innspill. Kommisjonen viser blant annet til kurs i musikk, dans, ski og svømming, men understreker samtidig at avgrensningen og konsekvensene må utredes nærmere. Vofo støtter dette. Flere av kursområdene som nevnes, inngår også i frivillig og ideell opplæring gjennom studieforbund og deres medlemsorganisasjoner.

Voksenopplæring i frivillige organisasjoner må skjermes

Vofo har forståelse for at regjeringen vurderer om helkommersielle kursaktører bør omfattes av en annen avgiftsbehandling enn i dag. En eventuell endring må imidlertid avgrenses tydelig mot frivillig voksenopplæring.

Studieforbund er etter voksenopplæringsloven ideelle og demokratiske organisasjoner. Loven skal fremme livslang læring, senke terskelen for læring og deltakelse, motvirke utenforskap og ivareta opplæring i frivillige organisasjoner.

Kommisjonens begrunnelse er nøytralitet og faren for konkurransevridding. Vofo ser at enkelte kursområder overlapper med kommersielle tilbud. Det avgjørende er likevel ikke kursets tema, men hvem som tilbyr det og på hvilke vilkår. Kursene i studieforbundene er tilskuddsfinansierte, åpne for alle og priset langt under kostnad. Slik virksomhet drives ikke med sikte på fortjeneste og bør ikke behandles som kommersiell omsetning.

. En innsnevring av unntaket for undervisningstjenester i merverdiavgiftsloven § 3-5 vil derfor ikke rette opp en konkurransevridding, men risikerer å påføre frivillig sektor kostnader og usikkerhet. Organisasjonene vil kunne få nye registrerings- og rapporteringsplikter, og det må avklares hvordan en avgiftsplikt virker sammen med ordningen for merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner. Virkningen vil i praksis kunne slå ut i høyere pris for deltakeren.

Kurs gjennom godkjente studieforbund og deres medlemsorganisasjoner bør derfor uttrykkelig holdes utenfor en eventuell avgiftsplikt for kommersielle kurs.

Unngå ny klassifisering og rapportering

Skillet mellom kommersiell og ideell virksomhet bør så langt som mulig bygge på eksisterende og objektive kjennetegn, som organisasjonens formål, godkjenning etter voksenopplæringsloven og registrering i Frivillighetsregisteret. Det må ikke innføres en ordning der hvert enkelt kurs må vurderes, kategoriseres og dokumenteres som kommersielt eller ikke-kommersielt.

Kurs i frivillige organisasjoner bidrar ofte samtidig til kompetanse, inkludering, kultur, beredskap og demokratisk deltakelse, og lar seg vanskelig plassere i én kategori. Kurs-for-kurs-klassifisering vil kunne gi unødvendige gresedragninger og økt administrativ belastning, særlig for små organisasjoner og lokale arrangører.

Lav terskel og deltakelse må inngå i utredningen

Studieforbundene gjennomførte i 2025 49 564 kurs med 578 431 deltakere og om lag 1,3 millioner kurstimer. Deltakeravgiften er gjennomgående lav eller fraværende. Før et konkret forslag fremmes, må regjeringen utrede virkningene for deltakerkostnader, tilgjengelighet og administrasjon i frivillig sektor. Voksenopplæring i frivillige organisasjoner skal være tilgjengelig for brede grupper og bidra til læring, mestring, inkludering og deltakelse. Skattereglene må ikke svekke denne samfunnsrollen eller gjøre frivillig læringsaktivitet vanskeligere å gjennomføre lokalt.

Vofo ber derfor om at en eventuell avgiftsplikt avgrenses til reelt kommersielle kursaktører, og at godkjente studieforbund og kursaktivitet gjennom deres medlemsorganisasjoner uttrykkelig skjermes, ved at unntaket for undervisningstjenester i merverdiavgiftsloven § 3-5 videreføres for denne virksomheten.

Med hilsen

Voksenopplæringsforbundet

Stian Juell
generalsekretær

Sebastian Hytten
politisk rådgiver